

Biuletyn Informacji Publicznej

Instytutu Pamięci Narodowej
Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu

Dane osoby z katalogu osób "rozpracowywanych"

Imiona: Alojzy
Nazwisko: Liszewski
Miejsce urodzenia: Otręba
Data urodzenia: 06-03-1924
Imię ojca: Józef
Imię matki: Anastazja
Dodatkowe informacje:

Treść zapisów ewidencyjnych

Opis materiałów	Stan zachowania	Uwagi
Akta kontrolne śledztwa prowadzonego przez PUBP w Nowym Mieście Lubawskim przeciwko Alojzemu Liszewskiemu podejrzanemu o udział w organizacji podziemnej dowodzonej przez "Cichego". Akta złożono 14.06.1967 do archiwum pod sygn. 2578/III.	Akta o sygn. 2578/III zniszczono 23.01.1989 za protokołem brakowania nr 35/88. Wpis na podstawie zapisów kartoteczno-ewidencyjnych.	
Akta śledztwa prowadzonego przez PUBP w Nowym Mieście Lubawskim i Wydz. Śledczy WUBP w Bydgoszczy w sprawie przynależności do organizacji niepodległościowej działającej pod dowództwem „Cichego”. Jednostka zawiera materiały z okresu 16.08.1946-25.09.1965. Wydz. III WUBP w Bydgoszczy 16.08.1946 postanowił założyć na grupę „Cichego” teczkę obserwacyjną i przystąpić do rozpracowania. PUBP w Nowym Mieście Lubawskim rozpracowywała członków grupy „Cichego” w ramach sprawy agenturalnej krypt. „Rozbijacze”. Agenturalne rozpracowanie zakończono 29.03.1947, w związku ze „zlikwidowaniem grupy w sile 19 ludzi”. Alojzy Liszewski został zatrzymany 12.09.1946. Dochodzenie przeciwko niemu zostało wszczęte postanowieniem oficera śledczego WUBP w Bydgoszczy z 16.09.1946. Dochodzenie zostało zamknięte postanowieniem z 25.09.1946. Aktem sporządzonym 25.09.1946 przez oficera śledczego PUBP w Brodnicy Alojzy Liszewski pseud. „Psota” został oskarżony o przynależność do podziemnej organizacji «Narodowe Siły Zbrojne» pod dowództwem „Cichego” i udział w akcjach na posterunek MO w Wawrowicach i posterunek Straży Ochrony Kolejowej w Iławie oraz udział w przygotowaniach do planowanej akcji na posterunek MO w Krotoszynach w powiecie lubawskim.	IPN By 070/1221 t. 1-2 (1268/III).	

Akta nadzoru w sprawie karnej dotyczącej Alojzego Liszewskiego i innych podejrzanych o przynależność do działającej na terenie powiatu brodnickiego podziemnej organizacji AK pod dowództwem „Cichego”. Tymczasowo aresztowany postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy (Pr. 1622/46) z 17.09.1946. Na mocy postanowienia oficera śledczego PUBP w Brodnicy z 25.09.1946 został pociągnięty do odpowiedzialności karnej. Tego samego dnia postanowiono o zamknięciu dochodzenia. Postanowieniem oficera śledczego PUBP w Brodnicy 25.09.1946 materiały dotyczące Alojzego Liszewskiego zostały wydzielone i przekazane według właściwości Prokuratorowi Sądu Okręgowego w Grudziądzu. Został postawiony w stan oskarżenia na podstawie aktu sporządzonego 25.09.1946 przez oficera śledczego PUBP w Brodnicy i zatwierdzonego 14.10.1946 postanowieniem Wojskowej Prokuratury Rejonowej w Bydgoszczy.

IPN By 141/41.

Akta w sprawie karnej przeciwko Alojzemu Liszewskiemu i innym, oskarżonym o działalność w podziemnej organizacji pod dowództwem „Cichego”. Wyrokiem Wojskowego Sądu Rejonowego w Bydgoszczy (R. 657/46) z 30.10.1946 ww. został uznany winnym tego, że od 22.07.1946 do 12.09.1946 na terenie powiatów: brodnickiego, działdowskiego, iławskiego i lubawskiego był członkiem podziemnej organizacji niepodległościowej, posiadał i przechowywał bez zezwolenia broń palną oraz brał udział w napadach na posterunki MO i SOK. Został skazany na łączną karę śmierci z pozbawieniem praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na zawsze oraz z przepadkiem całego mienia. Prezydent KRN 10.11.1946 zdecydował nie skorzystać z prawa łaski w stosunku do Alojzego Liszewskiego. Wyrok przez rozstrzelanie został wykonany 11.12.1946 w więzieniu w Grudziądzu.

IPN By 66/521.

Materiały administracyjne zawierające sprawozdania, raporty dekadowe, miesięczne z pracy PUBP w Brodnicy za rok 1947. Alojzy Liszewski pseud. „Psota”, członek oddziału leśnego «NSZ» pod dowództwem „Cichego” figuruje w „Spisie członków nielegalnych organizacji, aktywistów i członków organizacji politycznych”, sporządzonym 24.01.1947.

IPN By 046/3 (NR-3-S).

Jednostka zawiera mikrofilm protokołów przesłuchań „Tygrysa” - członka grupy „Cichego” w powiecie Nowe Miasto. Przesłuchania odbyły się w sierpniu-wrzeźniu 1946 w KPMO w Działdowie i w PUBP w Brodnicy. Alojzy Liszewski pseud. „Psota” przechodzi w protokołach jako jeden z członków grupy „Cichego”.

IPN Bi 0089/620 (622/2) mikrofilm.

Charakterystyka nr 31 sporządzona 05.08.1974 w Wydz. „C” KW MO w Bydgoszczy dotycząca podziemnej organizacji pod dowództwem „Cichego”, działającej na terenie powiatów nowomiejskiego, iławskiego, brodnickiego i ostródzkiego w okresie od marca/kwietnia 1946 do stycznia 1947. Oddział „Cichego” miał „podłoże polityczne o zabarwieniu AK”. Współpracował z innymi oddziałami pod dowództwem „Bali”, „Sowy”, „Wilka” i „Łysego”. Powstał pod koniec kwietnia 1946 i początkowo zajmował się kolportażem ulotek „o treści antypaństwowej”. Zgodnie ze swoimi założeniami oddział „Cichego” rozbrajał funkcjonariuszy i posterunki MO i UB oraz karał aktywistów PPR. Alojzy Liszewski pseud. „Psota” przechodzi w charakterystyce jako szeregowy członek grupy, uzbrojony w broń palną, brał udział w rozbrajaniu posterunków MO, zatrzymany 12.09.1946. Za swoją działalność został skazany przez WSR w Bydgoszczy na karę śmierci. Wyrok wykonano.

IPN By 010/31 (31/B).

Charakterystyki nr 45, 46 i 48 oraz karty na czyn członków organizacji pod nazwą Ruch Oporu Armii Krajowej ROAK z terenu woj. olsztyńskiego Materiały opracowano w Wydz. „C” KW MO w Olsztynie w latach 1979-1982. W materiałach znajduje się kwestionariusz osobowy Alojzego Liszewskiego pseud. „Psota” - członka Ruchu Oporu Armii Krajowej, sporządzony 02.07.1979: „W okresie od (daty brak) do 11.09.1946 na terenie województwa bydgoskiego, olsztyńskiego i warszawskiego był szeregowym członkiem ROAK pod dowództwem »Łysego«, a następnie »Cichego«”. Aresztowany i następnie skazany przez WSR w Bydgoszczy na karę śmierci. 11.12.1946 wyrok wykonano.

IPN Bi 065/153 t. 1- 2 (932/IV).

Teczka personalna informatora pseud. „Edek” – byłego członka podziemnego oddziału niepodległościowego pod dowództwem „Cichego” – rejestrowanego przez Wydz. IV WUBP w Olsztynie w celu rozpracowania „wrogiej działalności pracowników umysłowych i technicznych w Fabryce Maszyn Rolniczych w Dobrym Mieście”; okres współpracy w latach 1954-1956. Do materiałów włączono odpis protokołu przesłuchania „Edka” z 24.08.1946, w którym Alojzy Liszewski pseud. „Psota” został wymieniony jako jeden z członków grupy „Cichego”.

IPN Bi 0088/562 (565/1) mikrofilm.